

Nunaqarfinni illoqarfinnilu isorliunerusuni ineqarniarnikkut pissutsit ilungersunartut qaangerniarlugit illunik nutaanik kiisalu aserfallassimasunik nutarterinissamik anguniaqarluni suliaqartoqarnissaa pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Partii Naleraq)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut Naalakkersuisoq)

Nuannaarutigaa ineqarniarnikkut pissutsit pillugit Inatsisartuni ilaasortaq Hans Enoksen apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiamik matuminnga saqqummiussimmat. Ineqarneq pillugu misissueqqissaarnerit ingerlanneqaleruttorfianni oqallinneq iluaqutaalluassasoq qularutigingilara. Taamaalilluni oqallinnerup matuma malitsigisaanik misissueqqissaarnermut ilanngunneqarsinnaasut aammalu anguniagassat sordiaat Inatsisartut siuarsassallugit kissaatigineeraat saqqummersinneqassasut naatsorsuutigaa.

Naalakkersuisut assut pingaartippaat ukiuni aggersuni sakkortusisamik iliuseqartoqassasoq, taamaaliornikkut nunaqarfinni illoqarfinnilu isorliunerusuni inissiat illuutillu nutarsarlugillu pitsanngorsaavigineqarnissaat sulissutigineqarnissaa Naalakkersuisunit pingaartilluinnarparput.

Tamanna ilaatigut pissaaq nutaamik sanaartornikkut, innuttaasut peqateqarlutik illuliorsinnaanermik qinnuteqarsinnaassapput. Piffissami matumani Illorput 2100 qinnutigineqarsinnaalereerpoq aammalu siunissaq eqqarsaatigalugu kissaatigaarput tamanna periarfissaaginnarumaartoq. Taamatuttaaq iluarsaassinermut tunngatillugu periarfissanik pitsanngorsaasoqassaaq, taamaaliornikkut boligstøtte aqputigalugu illuutillit iluarsaassinissaminut qinnuteqarsinnaanerminnut periarfissaat pitsanngorsarneqassapput.

Aaqqissuussineq ullumikkut atuuttoq allangortinneqarpat boligstøtte aqputigalugu illuutini najugaqartunut annertuumik pitsaasup tungaanut sunniuteqassaaq, taamaaliornikkut assersuutigalugu qinnuteqarsinnaanermi inoqutigiit ukiumut isertitaanut qummut killigititaq 180.000 kr.-iniit assersuutigiinnarlugu 250.000 kr.-inut qaffanneqarpat. Taamatuttaaq nutarsaanissamut qinnutigineqarsinnaasut 200.000 kr.-inut qaffanneqarsinnaapput, ullumikkullu qinnutigineqarsinnaasunut killigititaasoq 100.000 kr. qimanneqarluni.

Nunaqarfinni illoqarfinnilu isorliunerusuni illuutilinnut tamanna annertuumik pitsanngoriaataassaaq – tassami takku illuutiminnik pitsanngorsaanissamut aammalu aserfallatsaaliuinissamut periarfissaat malunnaatilimmik pitsanngoriartinneqassapput. Eqqaamasariaqarparpummi nunaqarfinni illoqarfinnilu avinngarusimasuni illuutit amerlanersaat nammineq pigineqartuupput – boligstøtte aqputigalugu illuutaapput, nammineq illulialarlugit aammalu peqateqarluni illulialarlugit illuutaallutik, taakkulu najugaqartut namminneq illuutigaat.

Nunaqarfinni illoqarfinnilu avinngarusimasuni illuutit inigisallu amerlanersaat 70-80-ikkunni ilarpassuulu sulii siusinnerusukkut sanaajupput, pisariaqarluinnarporlu illunik piginnittut aalaakkaasumik illuutiminnik aserfallatsaaliuisarnissaat, ajornerpaamik pisoqassappat illuutigineqartut najugaqarfiusinnaajunnaartarnerat pinngitsoortinneqassappat.

Inissat illuutillu aserfallatsaaliorneqarneri annikinnerusumillu iluarsaanneqartarneri piffissap ingerlanerani pingaaruteqarluinnartuuvoq – illu ingerlaavartumik aserfallatsaaliorneqanngippat, amerlanertigut illu ajoquserneqartarpoq, imeq anorilu illup qaliata igalaalluunniit ussiinnerisigut isaaffissaqalersimagaangata. Tamanna pingaartumik Namminersorlutik Oqartussat inissiaataanni illutaannilu misillerfigineqakulasorujussuuvoq, aserfallatsaaliorneqartarnissaasa sumiginnarneqarsimanersisa kingunerisaanik oqummik eqqugaasarmata.

Taamaammat nammineq illuutigisat iluarsaanneqarnissaat pisariaqartitsiviunnangilaq – aammali Namminersorlutik Oqartussat inissiaataasa iluarsaanneqarnissaat annertoorujussuarmik pisariaqarpoq. Missiliorneqarpoq iluarsaassinermik pisariaqartitsineq tamaat isigalugu aningaasat 5 mia. kr. Sinnerlugit pisariaqartinneqassasut, aali taamaallaat Namminersorlutik Oqartussat inissiaataat 6.400-it missiliornermi kisimik pineqaraluartut.

Naalakkersuisut kissaatigaat illuutit inissiallu naleqarluartut paarilluarneqarnissaat aserfallatsaaliorneqarnissaallu, taamaaliornikkut inuiaqatigiit naliliutaat aserfallassanngimmata. Tamanna pisariaqarpoq, innuttaasut peqqinnartunik najugaqarnissaat qulakkeersimaneqassappat. Ajoraluartumilli ilisimavarput inissiat illuutillu tamaviisa ataatsikkut iluarsaassinnaannginnatsigit.

Nunaqarfiit illoqarfiillu avinngarusimasumiittut ilaat inuttusiartorput. Pingaaruteqarpoq sumiiffinni pineqartuni illuutit inissiallu aserfallatsaaliorneqarnissaat qulakkeerumallugu najugaqarfigineqartuarsinnaanissaat. Taamatuttaaq aamma pingaaruteqarpoq nutaanik illuutitik inissianillu sanaartortoqartarnissaa.

Sanaartorfigissaaneq aammalu anartarfiit kuuffilersornissaat, imermik pilersuineq aammalu eqqagassalerineq kiisalu sanaartornermi atortussat pissarsiarisinnaanissaat eqqarsaatigalugit sineriassuatsinni isorartoqisumi nunap ilusaa aammalu sanaartortuniit kiffartuunneqarnissamut periarfissat assigiinngisitaartuupput.

“Siunissami najugarisassap” ilusilersorneqarnerani pingaaruteqartorujussuuvoq pissutsit assigiinngisitaartut eqqumaffigilluinnarneqarnissaat.

Taamaammat pisariaqarpoq inissianik illuutinillu nutaanik sanaartukkat piffissamut naleqquttuunissaat, taakku sanaartoruminartuussaapput aammalu aserfallatsaaliorminartuussapput. Illorput 2100-ip ilusilersorneqarnerani tamanna naammassiniarneqarsimavoq. Taamatuttaaq pisariaqarpoq nutaanik sanaartortoqartillugu sanaartornermut nakkutilliinerup pitsaanerulersinneqarnissaa. Illuutit inissiallu nutaamik sanaartorneqartut ussissusaat qulakkeerniarneqassaaq. Sanaartugaq pitsaasumik sananeqarpat, inigisaq pitsaanerulissaaq aserfallatsaaliinerillu annikillisinneqassapput.

Naggataatigut Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen kingumut qujassuteqarfigissavara sammisaq pingaarutilik manna oqaluserisassanngortimmagu. Assut soqutiginarpoq oqallinnerup malinnaaffiginissaa aammalu susassaqarfimmut tunngatillugu Inatsisartut anguniakkaminnik erseqqissaateqarnissaat qilanaaraara.